

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON  
KANTONALNI/ŽUPANIJSKI SUD MOSTAR

**Poslovni broj: 07 0 Su 022358 23 Su**

**IZVJEŠTAJ O RADU KANTONALNOG/ŽUPANIJSKOG SUDA U MOSTARU  
ZA 2022. GODINU**

**UVODNE NAPOMENE**

U 2022. godini prva četiri mjeseca u ovom sudu radilo je 17 redovnih sudaca i predsjednik suda. Visoko sudačko i tužiteljsko vijeće je dana 9.5.2022 god. imenovalo troje novih sudaca koji su nakon što su počeli sa radom odmah raspoređeni u upravni odjel. a za predsjednicu tog odjela je imenovana sutkinja Filipović Erna, temeljem Smjernica VSTV-A za imenovanja predsjednika sudskih odjela i obzirom da su se shodno broju sudaca stekli uvjeti za formiranje Upravnog odjela.

U sudu je na kraju 2022. godine radilo 36 uposlenika i to 32 namještenika i 4 državna službenika. Naime, u toku 2022. godine u mirovinu je otišlo dvoje namještenika, a primljeno je dvoje na od ranije upražnjena mjesta. Odlukom Vlade HNŽ/K u 12. mjesecu 2022. godine je dana suglasnost za prijem u radni odnos 1 državnog službenika – stručnog suradnika, te troje namještenika – višeg referenta asistenta sudaca.

Poslove iz svoje nadležnosti ovaj sud obavlja za područje općinskih sudova Konjic, Mostar, Čapljina i Čitluk odnosno Hercegovačko neretvanske županije / kantona.

U ovom izvještaju prezentirani su svi relevantni podaci koje je VSTV BiH svojim Smjernicama za izradu narativnog izvještaja o radu sudova propisao pod brojem 06-08-3-3755-1/2022 od 28.09.2022.godine.. Sastavni dio ovog izvještaja o radu je Pregled rada sudaca ovog suda za 2022. godinu u kojem su prikazani pojedinačni rezultati i kvalitet rada svakog od sudaca i predsjednika suda, kao i tabelarni pregled rada suda prema tabelama i standardima VSTV BiH, Godišnji raspored poslova sudaca za 2023.godinu i Program rada suda za 2023.godinu.

**OPĆE KARAKTERISIKE RADA**

Shodno članu 55. Zakona o sudovima, predsjednik suda je raspored poslova u sudu utvrdio godišnjim rasporedom poslova i osigurao njihovo izvršenje i dosljednu primjenu.

U izvještajnom periodu o sudu funkcionirali su kazneno-prekršajni, građansko-privredni i od 01.06.2022.godine upravni odjel, kada su novoimenovani suci stupili na dužnost i kada su se samim time stekli za formiranje upravnog odjela.

*Kolektivna norma suda u 2022.godini je 165,30%, što je odličan rezultat.*

*Kvalitet rada suda po redovitim i vanrednim pravnim lijekovima iznosi 70,03% (razlozi su detaljno obrazloženi na str.7 Referat upravnog odjela).*

U okviru kaznenog odjela poslovi su obavljani u tročlanim prvostupanjskim kaznenim vijećima i tročlanim izvan raspravnim vijećima, tročlanim drugostupanjskim kaznenim vijećima, sucu za prethodni postupak i sucu za prethodno saslušanje, kao i dežurni suci za dežurstva izvan radnog vremena gdje su zbog nedovoljnog broja sudaca na kaznenom referatu uvršteni i suci sa građanskog i privrednog referata i novoimenovani suci sa upravnog odjela. Predsjednik suda je također zbog nedovoljnog broja sudaca na kaznenom referatu angažirao i suce s građanskog i upravnog odjela u radu prvostupanjskih krivičnih vijeća, tako da sud nije imao posebnih problema prilikom sastavljanja sudskih vijeća. Prema Uputstvu VSTV-a za izradu plana rješavanja predmeta od 27.11.2018.godine donijeti su planovi za drugostupanjska krivična vijeća na kvartalnom nivou i Godišnji plan za prvostupanjske predmete. Prvostupanjski kazneni predmeti su raspoređena na dva suca po 100% norme od kojih je jedan predsjednik vijeća.

Odlukom predsjednika suda određeni su suci koji redovno vrše nadzor nad izvršenjem mjere pritvora nad pritvorenicima u KPZ Mostar i postupanja po Pravilniku o kućnom redu u Ustanovama za zadržavanje.

U građansko-privrednom odjelu poslovi su se odvijali u okviru četveročlanih građanskih vijeća gdje su postojala tri vijeća za drugostupanjske građanske predmete, a posebno su određena dva suca za rad na obiteljskim sporovima i sudac za rad na drugostupanjskom privrednom referatu. U 2022-toj godini na građanskom referatu radilo je 13 sudaca i predsjednik suda koji radi i više od propisane norme koja iznosi 30% sudačke norme a imenovanjem novoimenovanih sudaca nije u obvezi uopće raditi po predmetima.

U sklopu građanskog referata je i privredni referat na koji su rasporedom poslova raspoređene dvije sutkinje građanskog odjela sa 50% predmeta .

Na upravni referat raspoređena su bila dva suca do 09.05.2022.godine kada su sa radom otpočela tri novoimenovana suca koji su odmah raspoređeni na upravni referat. Nakon raspoređivanja novih sudaca na upravni referat stekli su se uvjeti za provođenje procedure izbora Predsjednika upravnog odjela pa je raspisan interni poziv za imenovanje Predsjednika upravnog odjela i nakon provedenog postupka za Predsjednika upravnog odjela imenovana je sutkinja Erna Filipović.

## **REZULTATI RADA PO POJEDINIM SUDSKIM REFERATIMA**

### **KAZNENO-PRAVNA OBLAST**

U izvještajnom periodu na kaznenom referatu sud je ukupno u radu imao 369 predmeta iz kazneno pravne oblasti. U 2022.godinu preneseno je 67 predmeta dok je primljeno novih 302 predmeta, a na kraju 2022.godine ostalo je 57 neriješenih predmeta. Na prekršajnom referatu preneseno je u 2022 god. 6 predmeta, zaprimljeno novih 150 Pžp predmeta pa je

ukupno u radu bilo 156 predmeta, riješena su 154 predmeta a 2 predmeta su ostala za rješavanje u 2023.godini.

U 2022.godini ukupno je na kaznenom referatu riješeno 312 predmeta, od toga 4 K predmeta ratnih zločina, 22 K predmeta, 56 drugostupajnskih Kž predmeta, 48 Kv predmeta, 9 Kps predmeta, 102 Kpp predmeta i ostalih kao što je dole navedeno u tabeli.

Ako se promatraju rezultati rada na kaznenom referatu, stanje se može iskazati tabelarno kako slijedi:

*Tabelarni prikaz protoka predmeta kaznenog i prekršajnog referata u 2022.godini*

R. b.	Referat	Preneseno iz 2021. god.	Zaprimljeno u 2022. god.	Ukupno u radu u 2022.god.	Riješeno u 2022. god.	Ostalo za rješavanje u 2023. god
1.	Kpp	3	100	103	102	1
2.	Kps	11	13	24	9	15
3.	Kv	4	45	49	48	1
4.	K	24	8	32	22	10
5.	Rat. zločin	13	5	18	4	14
6.	Kž	5	58	63	56	7
7.	Kmž	0	1	1	1	0
8.	Kp	0	3	3	3	0
9.	Iksž	1	6	7	7	0
10.	Kžk	0	1	1	0	1
11.	K-Mpom	0	18	18	15	3
12.	Kbs	0	3	3	3	0
13.	K-R	6	41	47	42	5
14.	Pžp	6	150	156	154	2
	UKUPNO	73	452	525	466	59

Slijedom stanja prednjih pokazatelja i rezultata, za istaći je dobar rad suda na svim kaznenim referatima sa samo 57 neriješenih kaznenih predmeta . Priliv novih predmeta na ovom referatu u 2022.godini smanjen je pa je u 2022.godini zaprimljeno 5 predmeta ratnih zločina, a u 2021.godini 7 predmeta ratnih zločina U 2022.godni završenih predmeta ratnih zločina je 4 u meritumu. Vrhovni sud FBiH odlučivao je o žalbama u tri predmeta ratnih zločina u kojima, 1 predmet ratnog zločina potvrđen, 1 ukinut i 1 ukinut i određeno da će se voditi postupak pred Vrhovnim sudom FBiH. Riješena su dva predmeta Organiziranog kriminala – jedan u meritumu i jedan po osnovu Sporazuma o priznanju krivnje .Svi predmeti ratnih zločina i drugi kazneni predmeti su teški i složeni te zahtijevaju puno vremena i rada u zakazivanju glavnih rasprava.

Priliv na predmetima „Kps“ je isti kao u 2021.godini što znači da je zaprimljeno 13 Kps predmeta , a od toga predmeta Ratnih zločina zaprimljena su 2 predmeta., 4 predmeta

Zloupotrebe položaja (korupcije) a riješeno je ukupno 9 Kps predmeta od toga 4 ratnih zločina, 2 predmeta Kps je riješeno presudom po osnovu Sporazuma o priznanju krivnje, a ostali su u meritumu, tj. prešli u K fazu.

Predmeti ratnih zločina se uzimaju prioritetno u rad jer po Revidiranoj državnoj strategiji za rad po predmetima ratnih zločina rok za završavanje istih je kraj 2023.godine, ali zbog nemogućnosti zakazivanja gl. rasprava i svjedoka koji se nalaze u inozemstvu suci ovog suda uz predmete ratnih zločina, imaju i kvartalni plan rješavanja predmeta „KŽ“ i godišnji plan rješavanja predmeta u koji ulaze svi drugi kazneni predmeti a posebno hitni pritvorski predmeti.

U odnosu na ostale prvostupajnske kaznene predmete (K) predmeta koji su završeni su krivična djela Razbojništva (7 predmeta završeno po Sporazumu o priznanju krivnje i 1 predmet u meritumu, 2 predmeta Zloupotreba položaja ili ovlasti od kojih je jedan završen u meritumu i jedan po osnovu Sporazuma o priznanju krivnje 5 predmeta Ubistava i to 4 predmeta riješena sa odlukama u meritumu i 1 predmet riješen Sporazumom o priznanju krivnje, 1 predmet Teške tjelesne ozlijede sa odlukom u meritumu, 1 predmet Teško djelo protiv sigurnosti javnog prometa sa odlukom u meritumu i 1 predmet Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga sa Sporazumom o priznanju krivnje.

Na prekršajnom referatu koji je sastavni dio kaznenog odjela rade dva suca i stručni suradnik na prekršajnom referatu u prvih pola godine kada je ta stručna suradnica raspoređena na upravni referat zbog velikog priliva predmeta. Ovaj referat ima povećan priliv u 2022.godini jer je ovih predmeta zaprimljeno 150 a u 2021.godini 56 predmeta te je priliv povećan za skoro 100 predmeta. Riješeno je 154 predmeta te je za rješavanje u 2023.godni ostalo samo 2 predmeta.. Ovaj sud je zaprimio jedan prekršajni predmet po žalbi u kojem je već nastupila zastara vođenja prekršajnog postupka, tako da je uređujući sudac donio rješenje o obustavi prekršajnog postupka po žalbi zbog apsolutne zastare prekršajnog postupka.

Na Planu rješavanja predmeta na kaznenom odjelu (kvartalni i godišnji plan) podijeljeno je 33 predmeta , riješeno 27 predmeta, 6 predmeta nije završeno , što znači da je plan rješavanja predmeta izvršen sa 81,82%, što je veoma dobar rezultat , jer isti ima i kvartalni i godišnji plan rješavanja starih predmeta, a predmeti Ratnih zločina i Organiziranog kriminala se ne stavljaju prema Uputstvu VSTV-a na plan, a isti prema Revidiranoj državnoj strategiji za rad po predmetima ratnih zločina imaju prioritet u rad, tako da se može reći da je ovaj referat na planu ostvario veoma dobar rezultat.

Sud je u punoj mjeri koristio opremu audio-vizualno snimanje i suđenje i osiguranje dokaza, izrada transkripta zapisnika, tako da su suđenja znatno ubrzana i efikasnija, pogotovo imajući u vidu da je teret dokazivanja u kaznenom postupku prešao na stranke u postupku što je znatno rasteretilo sud u smislu veće angažiranosti i koncentracije na vođenje postupka i izradu odluka.

Na kaznenom referatu sud je dosljedno poštivao zakonske rokove za potvrđivanje i dostavu optužnice, zakazivanje ročišta i rasprava, donošenje i izradu odluka, određivanja i produženja i kontrole pritvora, zakazivanja drugostupajnskih sjednica vijeća.

Ovaj sud redovno dostavlja izvještaje o radu ovog suda po predmetima ratnih zločina Sudu BiH (Državna strategija za rad po predmetima ratnih zločina II-9), te izvještaje VSTV- u

o predmetima ratnih zločina Akcioni pregled rada po predmetima ratnih zločina, koji se vode u ovom sudu.

### Žalbe u krivičnim (K, Kv, Kž i Kžk) predmetima

. Vrhovni sud Federacije BiH u izvještajnom periodu riješio je 13 predmeta po žalbama na K prvostupanjskim predmetima od kojih je 9 odluka potvrdio (70%), 1 odluku preinačio (7 %) i 3 ukinuo (23 %) , Na predmetima ratnih zločina po kojima je Vrhovni sud FBiH odlučivao po žalbama riješio 3 predmeta od kojih je 1 predmet potvrđen, 1 predmet ukinut i vraćen ovom sudu na rješavanje i 1 predmet ukinut i određeno održavanje gl. rasprave pred Vrhovnim sudom FBiH. Po žalbama u drugostupanjskim kaznenim predmetima (Kv) ovog suda Vrhovni sud FBiH je u izvještajnom periodu riješio 20 predmeta i od toga 19 odluka potvrdio ( i 1 odluku djelomično ukinuo.

## GRADANSKA OBLAST

U izvještajnom periodu sud je imao ukupno u radu 14285 građanskih predmeta (Gž - 3638, Rsž-1007, Pž-449, V-9191). Na građanskom referatu radilo je 13 sudaca i predsjednik suda ,u kojem sklopu je i privredni referat zbog manjeg broja predmeta a koje predmete rade dvije sutkinje sa 50% norme .

Priliv predmeta na građanskom referatu je srazmjeran prošlogodišnjem prilivu, kada se izuzme 9.000 V predmeta. Završeno je ukupno 11 606 predmeta, od kojih je V delegacija 9000 predmeta riješeno, što znači da je riješeno 2606 Gž, Rsž i Pž predmeta a na kraju 2022.godine. Ostalo je 2679 predmeta za rješavanje u 2023.godini. U 2023.godinu preneseno je 2679 predmeta što znači da je za 883 predmeta manje predmeta preneseno nego u 2022.godinu.

Ukoliko priliv predmeta ostane na ovom nivou, ovaj referat će skratiti trajanje postupka na jednu godinu , jer skoro svi suci na ovom referatu su ostvarili normu veću od 100% što je veoma respektabilan rezultat, obzirom da su isti angažirani i na vijeća u krivičnim predmetima te obavljaju tjednu dežuru . Također, svi suci u sudu su bili zaduženi sa istim brojem V predmeta. Imajući u vidu da je prije tri godine trajanje postupka na ovom referatu bilo 4 do 5 godina , možemo konstatirati da ovaj sud radi maksimalno da se smanji broj neriješenih predmeta na ovom referatu. Svaki sudac je zadužen sa cca 200 predmeta a obzirom da je godišnja norma suca na ovom referatu 198 predmeta a svi suci, što je vidljivo iz Pregleda rada sudaca za 2022.godinu, koji je sastavni dio ovog Godišnjeg narativnog izvještaja, ispunili su normu veću od 100%. izuzev sudaca koji su koristili bolovanje i druga odsustva što je sve detaljno prikazano u gore navedenom Pregledu rada sudaca za 2022.godinu.

Predsjednik suda čija je godišnja norma 30% bila do imenovanja novoimenovanih sudaca 09.05.2022.godine a poslije imenovanja, nije bio u obvezi da radi po predmetima ostvario je normu u iznosu većem od 1000% . Sve ovo ukazuje da je ovaj sud poduzeo sve aktivnosti da građanski referat smanji trajanje postupka na jednogodišnju normu suca , tako da ako priliv ostane u rangu prošlogodišnjeg svi predmeti će se rješavati za manje od dvije godine, a poseban pokazatelj je izvještaj o predvidim rokovima u kojem je navedeno da je ovaj sud riješio preko 1563 predmeta u predvidivom roku dok je 868 predmeta riješeno sa prekoračenjem predvidivog roka, s napomenom da ovaj sud ne dijeli predmete po datumu

zaprimanja u ovaj sud, već po inicijalnom aktu općinskih sudova ( prijem tužbe pred općinskim sudom ) .

Na Plan rješavanja predmeta na građanskom referatu podijeljeno je ukupno 2245 predmeta, riješeno je 2241 predmet, a od neriješenih predmeta 2 predmeta su proglašena nerješivim a samo 2 predmeta nisu riješena što znači da je Plan rješavanja predmeta ispunjen 99,91% , što je također veoma dobar i respektabilan rezultat.

Kako je najveći priliv urgencija na građanskom referatu to je Predsjednik suda opravdane urgencije zbog dužine trajanja postupka ukoliko nisu ušli u Plan rješavanja predmeta prema starosti inicijalnog akta stavljao na Listu van plana, da se smanji nezadovoljstvo stranaka zbog dužine trajanja postupka pred ovim sudom a i zbog Odluka Ustavnog suda BiH koji je također povećan broj zbog dužine trajanja postupka kojom se nalaže Vladi HNŽ da isplati naknadu nematerijalnih naknade zbog dužine trajanja postupka.

Na kraju moramo spomenuti da je na temelju zahtjeva predsjednika Općinskog suda Mostar da se 9.000 komunalnih predmeta delegiraju Općinskim sudovima Čapljina, Čitluk i Konjic, Predsjednik Županijskog suda Mostar – Kantonalnog suda Mostar u skladu sa čl. 50 Zakona o parničnom postupku je dao pozitivno mišljenje tako je ovaj sud u 2022.godini riješio 9.000 „V“ predmeta koji su se delegirali u jednakom omjeru Općinskim sudovima Čapljina, Čitluk i Konjic , što je dodatno opteretilo kako suce tako i ostale uposlenike, te su se skoro svi predmeti riješili i otpremili delegiranim sudovima, što je također bio jedan veliki i opsežan posao i iziskivao je i velika materijalna sredstva .

*Tabelarni prikaz protoka predmeta drugostupanjskog građanskog referata (Gž, Rsž, V i Pž)*

R. b.	Referat	Preneseno iz 2021. god.	Zaprimljeno u 2022. god.	Ukupno u radu u 2022god.	Riješeno u 2022. god.	Ostalo za rješavanje u 2023. god
1.	Gž	2450	1188	3638	1684	1954
2.	Pž	182	267	449	192	257
3.	Rsž	853	154	1007	650	357
4.	V	30	9161	9191	9080	111
	UKUPNO	3515	10770	14285	11606	2679

#### Revizije u drugostepenim privrednim i građanskim predmetima

Na građanskom referatu a po izjavljenim revizijama na odluke ovog suda u drugostupanjskim građanskim (Gž i Rsž) i drugostupanjskim privrednim predmetima (Pž) predmeti, Vrhovni sud Federacije BiH je riješio u izvještajnom periodu ukupno 256 predmeta po žalbama na odluke ovog suda, od toga 161 pravni lijek je odbačen ( koji ne utječu na kvalitet suda ) pa je od ukupno 95 odluka koje je revizioni sud riješio 75 odluka potvrđeno (81%), 10 preinačeno (10%), 7 ukinuto i 3 djelomično ukinute (9%), što je jako dobar kvalitet rada ovog suda na građanskom referatu.

## REFERAT UPRAVNIH SPOROVA

Na upravnom referatu do 9.5.2022 god. su radila dva suca a izborom troje novih sudaca kako je to već rečeno svi su raspoređeni na upravni referat na kojem sada radi ukupno pet sudaca. Naprijed navedeno je iz razloga što je upravni referat zbog velikog priliva predmeta i nedostatka sudaca posljednjih godina postao neažuran.

Sud je u izvještajnom periodu u radu ukupno imao 2842 predmeta upravnih sporova od čega je iz 2021. godine preneseno 1634 predmeta, a zaprimljeno je novih 1208 U predmeta. Iz prednjih pokazatelja vidljiv je povećan priliv U predmeta (u 2021 godini zaprimljeno 837 a u 2022.godini 1208 predmeta ) što je za 371 predmet više nego u 2021.godini .

U izvještajnom periodu riješeno je 657 U predmeta, što je rezultiralo da je na kraju 2022.godine ostalo ukupno 2185 predmeta za rješavanje u 2023 godini. Veliki prilivi iz ranijih godina i nedovoljan broj sudaca na upravnom referatu su stvorili neažurnosti na ovom referatu jer godišnja norma suca je 242 U predmeta, što znači da trenutno raspoređenih četvero sudaca i predsjednik odjela zaduženi su sa po cca 450 predmeta što znači da ovim rasporedom sudaca i ukoliko priliv predmeta ostane jednak neažurnost na upravnom referatu je smanjena na dvije godine.

Zbog velikog broja ukinutih predmeta koje je ovaj sud zaprimao tijekom 2022.godine , ovaj sud se dopisom broj 07 0 Su 021558 22 Su od 27.06.2022.godine prvi put obratio Vrhovnom sudu FBiH radi zauzimanja jedinstvenog stava – usaglašavanja sudske prakse, na što se Vrhovni sud FBiH svojim dopisom i Zaključkom oglasio da isti nije mijenjao sudsku praksu. Ovaj sud se također obraćao radi iste problematike VSTV-u i isti su putem e-maila 19.12.2022.godine uputili ovaj sud da se ponovo obrati Vrhovnom sudu FBiH, jer je isti jedino nadležan za dostavljanje podataka na posebnom obrascu propisanom od strane VSTV-a za primjenu čl.17 st. 3 Kriterija za ocjenjivanje sudaca na teritoriji BiH. Tim kriterijima je propisano da se neće računati kao ukinute one odluke koje su ukinute iz razloga što je nadređeni sud promijenio svoju praksu.

Predsjednik upravnog odjela ovog suda i suci kojima su odluke ukinute se nisu složili s tim izjašnjenjem ( obzirom da su do 1.3.2022 god. takve odluke potvrđivane i od strane istih sudaca i od strane istih vijeća upravnog odjeljena Vrhovnog suda FBiH ) pa su dostavljali odluke za koje smatraju da je promijenjena sudska praksa. Međutim navodi upravnog odjela ovog suda nisu uvaženi od strane upravnog odjela Vrhovnog suda FBiH (u dopisu Predsjednice upravnog odjela Vrhovnog suda FBiH se navodi da je upravni odjel na sjednici upravnog odjela Vrhovnog suda FBiH od 15.03.2022.godine zauzeo stav u predmetima isplate novčanih potraživanja po izvršnoj ispravi, pa su doneseni zaključci u kojim je precizirano u kojim slučajevima se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažava i predmet vraća na ponovo rješavanje. Nadalje navodi da je usaglašavanje sudske prakse u predmetima isplate novčanih potraživanja po izvršnoj ispravi prvi put izvršeno 15.03.2022.godine i tim stavom nije mijenjan raniji stav, nego su prije usaglašavanja stava, sudska vijeća donosila odluke na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja u svakom pojedinačnom predmetu, te da su se prvostupanjske odluke u navedenim predmetima zasnivale na drugačije utvrđenom činjeničnom stanju i da ovaj sud pogrešno navodi da se radilo o činjenično identičnim predmetima. Nakon usaglašene sudske prakse doneseni zaključci su bili obavezujući za sva vijeća Upravnog odjela Vrhovnog suda FBiH. )

Vežano za ovoliko veliki broj „neopravđano po našem mišljenju“, ukinutih presuda ovog suda od strane Vrhovnog suda FBiH u 2022 god. ( u 2021 god. ukinuto 23 presuda a u 2022 god. ukinuto 232 presuda potrebno je istaći da se to radikalno odrazilo na kvalitet rada ovog suda koji je uvijek u prethodnih 10-15 godina iznosio od 90-94% a sada je taj kvalitet 70% kao i na kvalitet rada sutkinja Neri Mišetić ( ukinuto joj 70 odluka ) i sutkinje Daniele Dalipagić-Rizvanović ( ukinuto joj 56 odluka ) što je u konačnici utjecalo na njihovu slabiju ocjenu za rad u 2022 god.

Predsjednik suda je Rasporedom poslova za 2021.godinu sutkinju krivično-prekršajnog referata Danielu Dalipagić Rizvanović rasporedio na upravni referat zbog odlaska u mirovinu predsjednice odjela i istu zadužio sa 100 upravnih predmeta, koje je ista završila u 2021.godini, a koje odluke su vraćene tijekom 2022.godine kao ukinute te je ista raspoređena na Plan rješavanja upravnih predmeta za 2023, radi rada po ukinutim predmetima.

Navedeni referat je također na godišnjem Planu rješavanja predmeta te se predmeti rade po starosti inicijalnog akta, pa je na plan za 2022.godinu podijeljeno 547 U predmeta, jer su novoimenovani suci raspoređeni na Plan rješavanja predmeta tek nakon proteka tri mjeseca tj. od 09.08.2022.godine. Ukupno na Planu riješeno je 537 predmeta te je samo 9 predmeta ostalo neriješenih sa plana za 2022.godinu, a jedan predmet je proglašen nerješivim, tako da je ovaj referat ispunio plan 98,35%, što je veoma dobar rezultat na upravnom referatu.

*Tabelarni prikaz protoka predmeta upravnog spora za 2022.godinu :*

R. b.	Referat	Preneseno iz 2021. god.	Zaprimljeno u 2022. god.	Ukupno u radu u 2022god.	Riješeno u 2022. god.	Ostalo za rješavanje u 2023. god
1.	U	1604	1195	2799	647	1605
2.	Uv1,Uvp	24	8	32	8	24
3.	Uz	1	2	3	1	2
4.	U-R	5	3	8	1	7
	UKUPNO	1634	1208	2842	657	2185

Vanredni pravni lijekovi u predmetima upravnih sporova

Na upravnom referatu a po vanrednim pravnim lijekovima i u predmetima upravnih sporova ovog suda Vrhovni sud Federacije BiH je ukupno u izvještajnom periodu riješio 611 U predmeta, od toga 116 odbačenih pravnih lijekova, a kada se odbiju odbačeni pravni lijekovi, koji ne utječu na kvalitet suda ,onda je od ukupno 495 donesene odluke: potvrđene 190 odluke (39%), preinačene 73 odluke (15%), ukinutih 232 odluke (46%). Kada se zbroje potvrđene i preinačne odluke kvalitet na upravnom referatu iznosi 54% što je rezultat kako smo već i detaljno objasnili u izvještaju..

**SUMARNI IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU PREDMETA  
PO REFERATIMA za 2022.godinu**

R. b.	Referat	Preneseno iz 2021. god.	Zaprimljeno u 2022. god.	Ukupno u radu u 2022.god.	Riješeno u 2022. god.	Ostalo za rješavanje u 2023. god
1.	Kpp	3	100	103	102	1
2.	Kps	11	13	24	9	15
3.	Kv	4	45	49	48	1
4.	K	24	8	32	22	10
5.	Rat. zločin	13	5	18	4	14
6.	Kž	5	58	63	56	7
7.	Kmž	0	1	1	1	0
8.	Kp	0	3	3	3	0
9.	Iksž	1	6	7	7	0
10.	Kžk	0	1	1	0	1
11.	K-Mpom	0	18	18	15	3
12.	Kbs	0	3	3	3	0
13.	K-R	6	41	47	42	5
14.	Pžp	6	150	156	154	2
15.	Gž	2450	1188	3638	1684	1954
16.	Pž	182	267	449	192	257
17.	Rsž	853	154	1007	650	357
18.	V	30	9161	9191	9080	111
19.	U	1604	1195	2799	647	1605
20.	Uvl,Uvp	24	8	32	8	24
21.	Uz	1	2	3	1	2
22.	U-R	5	3	8	1	7
23.	Su-Ap	22	212	234	217	14
24.	Su-Dp	10	383	393	378	15
25.	Su-Spi	0	33	33	32	1
26.	Su-Su	96	163	259	181	78
	<b>Ukupno</b>	<b>5350</b>	<b>13221</b>	<b>18571</b>	<b>13597</b>	<b>4974</b>

## Pregled predmeta sa Plana rješavanja predmeta za 2022.godinu po starosti inicijalnog akta

	Predmeti inicirani 2022. godine	Predmeti Inicirani 2020.-2021. godine	Predmeti inicirani 2018.-2019. godine	Predmeti inicirani 2017.-2014. godine	Predmeti inicirani 2013.-2009. godine	Predmeti inicirani 2008. godine i ranije	Ukupan broj predmeta
<b>Broj predmeta u planu</b>	64	299	703	1497	242	48	2853
<b>Neriješeni predmeti iz plana</b>	0	10	2	6	0	1	19- (1 pr.zavr.izvan peri.ocj.)
<b>Riješeni predmeti iz plana</b>	64	288	701	1491	242	47	2833
<b>% realizacije</b>	100%	96,32%	99,60%	99,72%	100%	97,92%	99,30%

Iz izvještaja o Planu rješavanja predmeta za 2022. godinu vidljivo je da ovaj sud konstantno rješava predmete po starosti inicijalnog akta. Na planovima za 2022.godinu od ukupno podijeljenih 2853 predmeta riješeno je 2833 predmet. što znači da nije riješeno 20 predmeta, jedan predmet je završen poslije perioda ocjenjivanja, a 7 predmeta s Plana rješavanja predmeta je proglašeno nerješivim. Dakle, 12 predmeta nije riješeno, te je Plan rješavanja predmeta ispunjen 99,30 % što je veoma dobar rezultat zalaganja predsjednika suda i sudaca da se rješavaju najstariji predmeti iako je ovaj sud morao raditi predmete hitne prirode koji ne ulaze u plan rješavanja predmeta.

-

### MATERIJALNA SITUACIJA U SUDU

U proteklom izvještajnom periodu Sud je radio u odličnim materijalnim uvjetima, te je 2021. godinu okončao bez dugovanja. Rezultati su posljedica uspostavljanja efikasnih mjera štednje i racionalnog poslovanja, ali i izvrsne suradnje ovog Suda sa izvršnom vlasti HNK/Ž, poglavito s resornim ministarstvom i Vladom HNK/Ž.

Financijsko poslovanje se obavljalo bez ikakvih poteškoća, kako u oblasti isplate plaća i naknada za suce i ostale djelatnike Suda, tako i u oblasti namirenja materijalnih troškova (komunalnih, poštanskih usluga, izdataka za električnu energiju, nabavke uredskog materijala, goriva, usluga održavanja službenih vozila, kompjuterske opreme, troškova sudskih vještaka i odvjetnika po službenoj dužnosti i dr.).

U poređenju sa troškovima koje je ovaj sud imao za odvjetnike po službenoj dužnosti u 2021. godini, i koji su tada iznosili čak nevjerovatnih 400.000 KM, prošle godine ti su se troškovi znatno smanjili, te su iznosili 253.000 KM.

U protekloj godini je sudski menadžment pri rebalansu županijskog proračuna tražio i dobio dodatna sredstva, što je rezultiralo nabavkom svih neophodnih licenci za računare, nabavkom nove računarske opreme za sve suce i ostale djelatnike suda koji koriste računare u svom radu, nabavkom 17 ergonomskih kancelarijskih stolica, nabavkom jednog automobila za potrebe dostave pošte, kompletnom nabavkom opreme određene od strane Ministarstva sigurnosti BiH za opremanje sobe za rad s tajnim podacima. Također su znatno povećana sredstva za redovno održavanje zgrade, čime su se otvorile mogućnosti da se u Sudu napokon riješe problemi dotrajalih vodovodnih sistema, te neadekvatnog sustava ventilacije u arhivskom depou.

Međutim, za sud najznačajnija, ali svakako i financijski najveća je investicija za realizaciju projekta energetske učinkovitosti, a koja je realizacija počela krajem 2022. godine, te je još uvijek u toku. Napokon se rješava problem termoizolacije zgrade Suda, postavljaju se novi vanjski otvori, te se ugrađuje fan coil sistem grijanja i hlađenja. Rješava se problem strujanja zraka kroz središnji dio zgrade, čime se do sada znatno gubilo na energetske efikasnosti.

Realizacijom svega gore navedenog s pravom se očekuje da će uvjeti za rad sudaca i ostalih djelatnika suda biti znatno poboljšani u narednoj godini, te da će se znatno smanjiti troškovi električne energije čime će se ostvariti uštede za proračun HNK/Ž.

## **RAD SUDSKE UPRAVE**

U tijeku 2022 god. ovaj sud je učestvovao u većem broju projekata od strane V.S.T.V. i drugih međunarodnih i domaćih organizacija, pa je tako ovaj sud kao sud partner tijekom 2022 god. uzeo aktivno učešće u projektu Norveške i Nizozemske vlade „Unapređenje pravosuđa u građanskoj oblasti“, isti Projekat je okončan koncem 2022 god. a kao rezultati istog i svih provedenih aktivnosti zaključeni su Memorandumima sa Općinskim sudovima u Mostaru i Čapljini, kojima je predviđena suradnja između tih sudova, kontinuirano (barem jednom u tri mjeseca) održavanje sastanaka Predsjednika tih sudova kao i predsjednika građanskog i krivičnog odjela tih sudova, rješavanje eventualnih problematičnih situacija, stvaranje jedinstvene sudske prakse što će sve dovesti do veće učinkovitosti rada navedenih sudova. Također donesene su Smjernice za rad ovih sudova kako bi se unaprijedilo i učinilo efikasnim postupanje ovih sudova sve sa ciljem brze i efikasne pomoći građanima kao korisnicima naših usluga sa konačnim ciljem vraćanjem vjere građana u rad pravosudnih institucija i tijela.

Ovaj sud je u sklopu IPA Projekta 2017 „Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana“ izradio Strateški i Godišnji program rada suda za 2022-2024.godine koji je Stalna komisija za efikasnost i kvaliteta sudova usvojila i dala saglasnost za njegovu objavu na web stranici.

Predsjednik suda i predsjednici odjela ovog suda su u okviru ispunjavanja obaveza iz zaključenih Memoranduma održavali tromjesečne sastanke sa predsjednicima ovih sudova i predsjednicima odjela tih sudova, a Predsjednik suda je izvršio obilazak i kontrolu rada Općinskih sudova Mostar, Konjic, Čapljina i Čitluk dva puta i to u periodu 31.5.-2.6.2022 god. i u periodu 2.12.-5.12.2022 god.

U tijeku 2022 god. ovaj sud je uzeo aktivno učešće i u Projektu „ Oduzimanje imovnsko-pravne koristi stečene krivičnim djelom „ koji projekat je organiziran od strane Vlade Ujedinjenog Kraljevstva, uz sudjelovanje V.S.T.V. Ustavnog suda BiH, Suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnih sudova Federacije BiH i Republike Srpske , kao i kantonalnih sudova BiH.

Poslovi sudske uprave u tijeku 2022 god. obavljali su se u okviru tri unutarnje organizacione jedinice i to: Pisarnice suda, Odsjeka sudačkih asistenata i Odsjeka računovodstvenih i pomoćno – tehničkih poslova.

Poslovima i radom sudske uprave osigurani su svi uvjeti za pravilan i efikasan rad Suda, a naročito oni koji su se odnosili na: organizaciju unutarnjeg poslovanja u Sudu, brigu o urednom i pravovremenom obavljanju svih poslova u Sudu, osiguravanje uvjeta za rad sudaca i ostalih zaposlenika Suda, obavljanje poslova u vezi sa ostvarivanjem prava iz radnog odnosa svih zaposlenih, poslova vezane za stručno usavršavanje sudaca i ostalih uposlenika Suda, obavljanje poslova vezane za rukovanje sa oduzetim stvarima u kaznenim predmetima, vođenju sudske statistike i izrade svih izvještaja o radu Suda, vođenju evidencija vezanih za rad sudaca porotnika, ovjeru isprava iz nadležnosti Suda, postupanje po urgencijama stranaka u pojedinim spisima i druge poslove određene zakonom i podzakonskim aktima.

U izvještajnom periodu dosljedno su primjenjivane odredbe: Pravilnika o unutarnjem sudskom poslovanju donesenim u VSTV BiH, Pravilnika o sistemu za automatsko upravljanje predmetima u sudovima (CMS), Pravilnika o orijentacionim mjerilima za rad sudaca i stručnih suradnika, Uputstva VSTV BiH za rad po starim neriješenim predmetima i Pravila u vezi snimanja zaštićenih svjedoka putem video linka.

U 2022. godini u okviru sudske uprave zaprimljeno je ukupno 791 predmeta i to:

- A) 163 predmeta sudske uprave (signature od Su-Su)- ukupno u radu bilo 259 predmeta, riješeno 181 Su predmet i ostalo za rješavanje u 2023.godini 78 predmeta
- B) 33 zahtjeva za pristup informacijama ( Spi ) riješeno 32 predmeta Spi ostao 1 predmet za rješavanje u 2023.godini.
- C) 383 predmeta sudske uprave preko skraćenog djelovodnika – dostava podataka (sig. Su- Dp) riješeno 378 Su Dp predmeta i ostalo za rješavanje u 2023.godini 15 predmeta.
- D) 212 Su Ap -odluke i zahtjevi za odgovor na apelaciju sa Ustavnog suda BiH. Ukupno u radu bilo 234 predmeta, riješeno 217 predmeta i ostalo za rješavanje 17 predmeta u 2023.godini.

Nadalje, i u tijeku 2022 god. završene su slijedeće zakonske obveze i aktivnosti :

1. Ocjenjeni su svi državni službenici i namještenici, te sukladno tome podnesen izvještaj Agenciji za državnu službu Federacije BiH.
2. Poduzete su opsežne radnje u svrhu primjene obligatornih normi Zakona o zaštiti tajnih podataka u smislu da su svim licima koja obavljaju poslove radnih mjesta sa Liste radnih mjesta izdate sigurnosne dozvole za rad sa tajnim podacima, te je od strane predstavnika Ministarstva sigurnosti BiH izvršen instruktivni nadzor za uspostavu sigurnosnog područja

za zaštitu tajnih podataka u Županijskom-Kantonalnom sudu u Mostaru, prilikom kojeg su utvrđene mjere koje ovaj sud treba da izvrši, od čega su slijedeće mjere izvršene u potpunosti ili djelomično a to su --uspostava propisanih evidencija za tajne podatke, što je izvršeno, -- postavljanje protivprovalnih vrata po određenim standardima na ulazu u sigurnosno područje, čija je nabavka u tijeku, te je nabavljena slijedeća tehnička oprema : -- računar, -- šreder/rezač papira, -- kamera koja treba da se postavi na ulaz u sigurnosno područje, -- sef za pohranjivanje tajnih podataka koji zadovoljava propisane standarde, -- protuprovalni sistem / sistem detekcije upada (IDS) sa detektorom otvaranja vrata, detektorom pokreta koji također zadovoljava propisane standarde, -- sistem elektronske kontrole pristupa koji uključuje elektromagnetni čitač kartica sa šifrnikom, -- sandučić za odlaganje oružja, mobitela, USB medija i sl. uređaja kojima je moguće kompromitirati tajne podatke, te je prostorija sigurnosnog područja osigurana prenosnim protivpožarnim aparatom.

3. Nakon što je usvojen Etički kodeks , te su djelatnici popunili i potpisali izjave u svrhu vođenja instrumenata za praćenje primjene tog Kodeksa, 17 djelatnika ( namještenika i državnih službenika ) su pohađali on line obuku za uposlenike sudova i tužiteljstva u oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pravosuđu u BiH, te je osigurano pohađanje većeg broja raznih obuka za djelatnike koji su iskazali interes za pohađanje istih
4. Izrađen je nacrt novog Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta , na koji se čeka suglasnost resornog kantonalnog Ministarstva , dok je suglasnost resornog federalnog Ministarstva pribavljena.
5. Izrađen je nacrt Pravilnika o radu i Pravilnika o plaćama, te se za usvajanje istih čeka dobijanje suglasnosti na Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta , a kako bi se isti nakon toga eventualno usuglasili sa konačnom verzijom tog Pravilnika.
6. Nakon što je radna grupa ovog suda provela anketu među zaposlenicima i dostavila rezultate preliminarne analize stanja u Županijskom-Kantonalnom sudu u Mostaru na temu rodne ravnopravnosti, izrađen je Akcioni plan za rodnu ravnopravnost ovog suda a koji je krajem septembra 2022 god. usvojen od strane V.S.T.V. U tijeku 2022 god. su poduzete potrebne aktivnosti predviđene ovim Akcionim planom. Kordinatorica radne grupe i savjetnica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja dostavila je dana 29.12.2022.godine Izvještaj o aktivnostima i realizaciji Akcionog plana za rodnu ravnopravnost u Županijskom – Kantonalnom sudu Mostar koji je sastavni dio ovog Izvještaja.
7. Obnovljena je literatura sudske knjižnice prema iskazanim potrebama sudaca.
8. Djelomično je obnovljen dotrajali namještaj, te je nabavljeno novo vozilo za prijevoz pošte.
9. Nabavljeni su novi računari za sve djelatnike suda koji ih u svom radu koriste, te je nabavljan i novi kopir aparat za potrebe pisarnice suda.

10. Poduzete su konkretne mjere za poboljšanje uvjeta za rad u prostorijama arhivskog depoa i to u smislu da se stavi u rad prethodno ugrađen ventilacijski sistem, te su nabavljeni dodatni ovlaživači prostora za te prostorije.
11. U tijeku je izvođenje opsežnih građevinskih radova u zgradi suda u sklopu projekta energetske učinkovitosti, te se u prizemlju i na dva kata ugrađuju novi vanjski otvori, postavlja se izolacija na vanjske zidove, ugrađuje se novi sistem grijanja i hlađenja, te se poduzimaju radovi kako bi se zatvorio središnji dio suda ( atrij ) i omogućilo grijanje/hlađenje hodnika čime će se u znatnoj mjeri doprinijeti energetskej efikasnosti.
12. Također, zahvaljujući dodatno odobrenim sredstvima od strane Vlade HNŽ/K za održavanje zgrade suda , koja je stara ( izgrađena 1892 god. ) i u kojoj su instalacije dotrajale, u tijeku je proces obnove vodovodnih instalacija, a koji radovi treba da se usklade sa izvođenjem već navedenih građevinskih radova energetske efikasnosti.
13. U izvještajnom periodu u ovom sudu poštovane su Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja i u sudu nisu pokretane interne procedure niti je bilo zabilježenih slučajeva seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja. Dana 28.12.2022.godine održana je i Radionica između ostalog i na temu seksualno i rodno zasnovano nasilje, te prisutni su se ponovo upoznali sa ulogom savjetnika za seksualno i rodno zasnovano nasilje .
14. Također je potrebno napomenuti da je i u tijeku 2022 god. održavana izuzetna i konstruktivna suradnja i komunikacija sa Vladom kantona, prvenstveno Premijerom i Ministrom pravosuđa , te smo od strane njih nailazili na potpuno razumijevanje za naše potrebe a što govori i činjenica o veoma velikim novčanim sredstvima koja su izdvojena za potrebe suda odnosno stvaranje uvjeta za normalni i učinkovito djelovanje i rad suda.

Nadalje, što se tiče urgencija stranaka za rješavanjem predmeta, iste se pregledavaju od strane Predsjednika suda kvartalno i ukoliko su opravdane stavljaju na Listu Van plana za pojedine kvartale, obzirom da se na Plan rješavanja starih predmeta stavljaju najstariji predmeti prema datumu inicijalnog akta .

Važno je također istaći da je između predmeta koji se odnose na sudsku upravu (sig.Su) zaprimljen i riješen 32 zahtjev za slobodu pristupa informacijama, sa napomenom da se ti zahtjevi rješavaju kraćim putem e-maila, tako da su strankama što prije udovolji.

Predsjednik suda i tajnica suda su organizirali poslove iz sudske uprave, tako da su se svi poslovi izvršavali na vrijeme, a izvršeno je i ocjenjivanje 4 predsjednika prvostupanjskih sudova Općinskih sudova Konjic, Čapljina, Čitluk i Mostar , te je ocjenjeno i 20 sudaca ovog suda od strane Predsjednika suda .

U izvještajnom periodu kontinuirano su se pratili mjesečni izvještaji o radu svakog suca pojedinačno i suda u cjelinu kroz sistem CMS-a u smislu broja urađenih odluka, kvaliteta rada (po vanrednim pravnim lijekovima i apelacijama) ali i stanju broja neriješenih predmeta. Pravodobno se dostavljaju izvještaju VSTV-u, Sudu BiH, Vrhovnom sudu FBiH i Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave koji su propisani zakonima i ostalih propisima. Također po nalogu V.S.T.V. dva puta godišnje se vrši provjera točnosti podataka koji se unose

u CMS sistem po metodu slučajno odabranih po pet predmeta za svakog suca te se o toj provjeri i kontroli dostavlja Izvještaj V.S.T.V.

Uposlenici sudske uprave su, temeljem Odluka i akata VSTV BIH, vršili kontinuirano podjelu predmeta za rad i to prema starosti inicijalnog akta i hitnosti postupaka, uzimajući u obzir i urgencije po pojedinim spisima, s tim što je predsjednik odjela u okviru plana rješavanja starih predmeta svaka tri mjeseca vršio kontinuiranu podjelu predmeta za rad te u tom smislu svakom od 13 sudaca sa građanskog referata dodjeljivao kvartalno po 43 predmeta, a za kazneni i upravni odjel sačinjen je godišnji plan prema Uputstvu VSTV-a.

U okviru pisarnice suda su se redovno održavali radni sastanci sa šefovima unutrašnjih organizacionih jedinica i uposlenicima Odjela, a što je rezultiralo znatno boljom kvalitetom obavljanja svakodnevnih poslova i radnih zadataka, odgovornijim odnosim prema radu i radnoj disciplini te dosljednijem poštivanju etičkog kodeksa ponašanja.

Sudska uprava je isto tako u toku 2022.godine osigurala sucima logističku podršku pri ostvarivanju obveznih edukacija ostvarenih kroz seminare i savjetovanja koji su bili organizirani od strane Centra za edukaciju sudaca i tužitelja FBIH pa su svi suci ispunili najmanje 3 obavezna dana prisustvovanja edukaciji, a neki i mnogo više, a iskustva stečena na stručnim usavršavanjima pozitivno se odrazila na kvalitet rada svakog suca pojedinačno ali i Suda u cjelini.

Na kraju treba istaći da je sudska uprava ostvarila i veoma dobru suradnju sa Odjelom sudske policije HNK/Ž i da je sudska policija u proteklom periodu uspješno obavila sve zadatke koje je dobivala od strane predsjednika Suda i sudaca sa krivičnog referata.

Mostar, 31.01.2023 god.

Predsjednik suda

Zoran Krtalić